

infoDOK

Raport o dokumentach

21. edycja:
I kwartał 2015 r.

Patronat honorowy

Patronat

Współpraca

Organizator

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

www.DokumentyZastrzezone.pl

W Systemie DOKUMENTY ZASTRZEŻONE uczestniczą prawie wszystkie polskie banki oraz szereg innych firm i instytucji.

Pokazane poniżej logotypy banków przedstawiają wybranych Uczestników Systemu, którzy przystąpili do dodatkowej, społecznej Kampanii Informacyjnej, promującej System zapewniający bezpieczeństwo naszej tożsamości. Ich szczególne potraktowanie w niniejszym materiale jest wyrazem **podziękowania ze strony Związku Banków Polskich** za wkład w promocję idei zabezpieczenia nas wszystkich przed przestępstwami z wykorzystaniem kradzionych dokumentów.

Kampanii patronuje **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Policja** oraz **Federacja Konsumentów**.

Uczestnicy Kampanii Informacyjnej Systemu DOKUMENTY ZASTRZEŻONE:

Banki przyjmujące zastrzeżenia od wszystkich osób:

Banki przyjmujące zastrzeżenia od swoich Klientów:

Partnerzy:

aleBank.pl

infoDOK

Raport o dokumentach

IV kwartał 2014 - 20. edycja

Spis treści:

Wstęp	2
Raport w liczbach	3
W skrócie: Zgubiłem lub ukradziono mi dokumenty - co mam zrobić?	4
Kampania Informacyjna Systemu DOKUMENTY ZASTRZEŻONE	4
Liczba zastrzeżonych dokumentów tożsamości	5
Liczba zastrzeżonych dokumentów tożsamości oraz ogólna liczba przestępstw	6
Łączna liczba i kwota udaremnionych prób wyłudzeń kredytów	7
Średnia kwota udaremnionych prób wyłudzeń - wg. województw	8
Liczba udaremnionych prób wyłudzeń - wg. województw	9
Łączna kwota udaremnionych prób wyłudzeń - wg. województw	10
Największe kwoty prób wyłudzeń kredytów	11
Prawdziwe historie	12
Bank BGŻ: Nowe dowody osobiste	17
Plus Bank: Nowe dowody osobiste	20

Wstęp

Szanowni Państwo,
przedstawiamy **21. wydanie raportu infoDOK**, za I kwartał 2015 r. w porównaniu do analogicznego okresu sprzed 12 miesięcy.

Na koniec marca 2015 r. wielkość Centralnej Bazy Danych Systemu DZ wyniosła **1 449 762 sztuki**. W ostatnim kwartale odnotowano wzrost tej bazy o 27 356 dokumenty (str. 5). To wynik niemal identyczny, jak w ubiegłym roku. Statystycznie, niezależnie od pory dnia i nocy, do bazy **co godzinę trafiało 15 nowych dokumentów**. Tak duża liczba oznacza, że jest szansa, że w całym 2015 roku padnie kolejny rekord liczby zastrzeganych dokumentów (w 2014 r. było to aż 128 158 szt.).

Od dwóch lat obserwowaliśmy niepokojące zjawisko wzrostu **liczby prób wyłudzeń kredytów**: od 1 402 w IV kwartale 2012 r. do 2 284 w IV kwartale 2014 r. Tym razem **odnotowano wyraźny spadek do 1 877** (18% mniej niż w ubiegłym okresie). Jednocześnie jest to najniższy wynik od końcówki 2013 r. (czyli przez ponad 2 lata). **Tradycyjnie najwięcej takich przypadków odnotowano w woj. śląskim i mazowieckim.**

W I kwartale 2015 r. próbowano wyłudzić „jedynie” 67,3 mln zł - to najniższa kwota w całej historii badania infoDOK. Wpływ na to miała zarówno stosunkowo niewielka liczba takich przypadków oraz brak bardzo spektakularnych prób na wysokie kwoty (tylko 7 przypadków przekraczających 1 mln zł). **Najwyższą zarejestrowaną kwotą była próba wyłudzenia 5 mln zł (woj. podkarpackie).**

Polecam lekturę części opisowej Raportu – prezentujemy krótkie opisy prawdziwych zdarzeń związanych z wykorzystywaniem cudzej tożsamości pochodzących z kronik policyjnych (str. 12). Warto zwrócić uwagę na nowy wariant oszustw metodą „na wnuczka”, gdzie przestępcy podszywają się pod Policję.

Specjalnie dla czytelników Raportu infoDOK **eksperci Banku BGŻ oraz Plus Banku** komentują dla Państwa zmianę wzoru dowodu osobistego, wprowadzoną 1 marca 2015 r. (str. 17. oraz 20.)

Zapraszam do lektury Raportu infoDOK!

Grzegorz Kondek
Koordynator Kampanii Informacyjnej
Systemu DOKUMENTY ZASTRZEŻONE

Raport w liczbach

1 449 762

Wielkość Centralnej Bazy Danych Systemu DZ, na koniec **I kwartału 2015 r.** (dokumenty tożsamości)

27 356

Liczba zastrzeżonych dokumentów tożsamości w **I kwartale 2015 r.**

128 152

Liczba zastrzeżonych dokumentów tożsamości w **ciągu ostatnich 12 miesięcy (II kw 2014 r. - I kw 2015 r.)**

1 877

Liczba udaremnionych prób wyłudzeń kredytów w **I kwartale 2015 r.**

8 561

Liczba udaremnionych prób wyłudzeń kredytów w **ciągu ostatnich 12 miesięcy (II kw 2014 r. - I kw 2015 r.)**

67 259 553 zł

Łączna kwota udaremnionych prób wyłudzeń kredytów w **I kwartale 2015 r.**

329 281 898 zł

Łączna kwota udaremnionych prób wyłudzeń kredytów w **ciągu ostatnich 12 miesięcy (II kw 2014 r. - I kw 2015 r.)**

25 316 zł

Średnia kwota udaremnionych prób wyłudzeń kredytów w **I kwartale 2015 r.**

22 919 zł

Średnia kwota udaremnionych prób wyłudzeń kredytów w **ciągu ostatnich 12 miesięcy (II kw 2014 r. - I kw 2015 r.)**

5 000 000 zł

Kwota największej udaremnionej próby wyłudzenia kredytu w **I kwartale 2015 r. (woj. podkarpackie)**

24 000 000 zł

Kwota największej udaremnionej próby wyłudzenia kredytu w **ciągu ostatnich 12 miesięcy (II kw 2014 r. - I kw 2015 r.; woj. kujawsko-pomorskie)**

W skrócie: Zgubiłem lub ukradziono mi dokumenty - co mam zrobić?

"Zgubiłem dokumenty", "zgubiłem dowód osobisty", "ukradli mi paszport", "zgubiłem prawo jazdy" - gdy znajdą się Państwo w takiej sytuacji, należy jak najszybciej:

- 1. Powiadomić oddział banku**, w którym posiadamy rachunek (chyba, że nie mamy konta bankowego, wtedy należy iść do banku, który przyjmuje zastrzeżenia nie tylko od swoich klientów - aktualna lista na: www.DokumentyZastrzezone.pl) - tak postępujemy zarówno w przypadku zwykłego zgubienia, jak i utraty dokumentu w wyniku kradzieży. Powiadomienie polega na złożeniu wniosku o zastrzeżenie dokumentu - dyspozycja jest potrzebna, aby bank wpisał zastrzeżenie do Centralnej Bazy Danych Systemu DZ.
- 2. Powiadomić najbliższą jednostkę policji** - jeśli dokument został utracony w wyniku kradzieży.
- 3. Zawiadomić najbliższy organ gminy lub placówkę konsularną** i wyrobić nowy dokument. Informacje dotyczące konieczności zawiadomienia organu gminy znajdują się na stronie internetowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych - www.msw.gov.pl.

System DOKUMENTY ZASTRZEŻONE to ogólnopolski system zastrzegania skradzionych i zagubionych dokumentów tożsamości chroniący przed wyłudzeniami z ich użyciem.

Informacje z jednego banku, poprzez System DZ są błyskawicznie przekazywane do wszystkich banków i instytucji korzystających z Systemu. Na życzenie klienta może być wydane pisemne potwierdzenie przyjęcia dyspozycji.

Kampania Informacyjna Systemu DOKUMENTY ZASTRZEŻONE

Kampania rozpoczęła się 16 lipca 2008 r. Jej celem jest poszerzenie wiedzy o możliwościach oraz potrzebie zastrzegania utraconych dokumentów tożsamości, bowiem ogólna wiedza w tym zakresie przed rozpoczęciem projektu była zbyt ograniczona.

Zastrzegać utracone dokumenty powinniśmy wszyscy - niezależnie od tego, czy jesteśmy już klientami jakiegoś banku, czy też nigdy z usług bankowych nie korzystaliśmy.

Kampania obejmuje promocję Systemu w aspekcie korzyści i bezpieczeństwa osób, które utraciły dokumenty tożsamości.

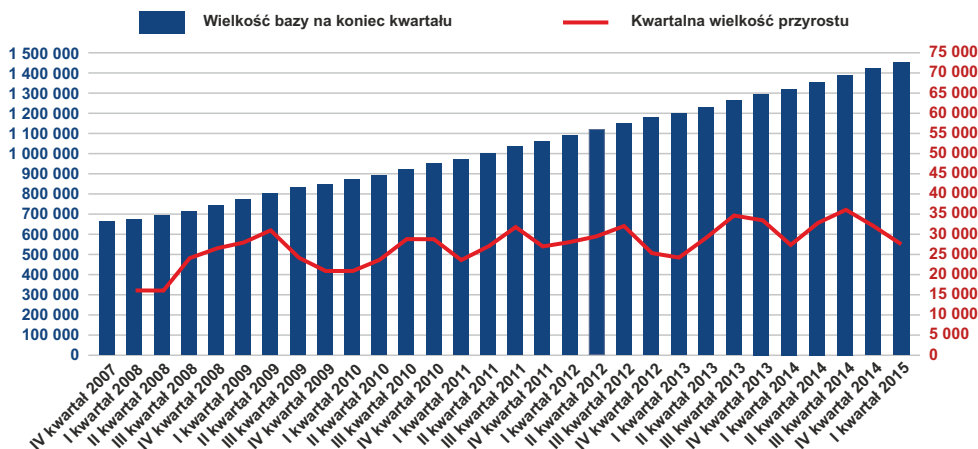
Inicjatywa ma przede wszystkim szerzej informować o tym, że istnieje możliwość uniknięcia szeregu przykrych konsekwencji mogących powstać w wyniku utraty dokumentów. Z tą informacją należy dotrzeć do jak najszerszego grona pełnoletnich osób.

Symbolem akcji jest **muszla z perłą**.

Główne hasła: "Utraciłeś dokumenty? Nie ryzykuj! Zastrzeż je w banku!" oraz "Chroń najcenniejszy skarb - swoją tożsamość".

Liczba zastrzeżonych dokumentów tożsamości

Znaczny wzrost liczby zastrzeganych dokumentów, widoczny od IV kwartału 2008 r., jest efektem rozpoczęcia Kampanii Informacyjnej Systemu DOKUMENTY ZASTRZEŻONE.

W Polsce podstawowymi dokumentami potwierdzającymi tożsamość są dowody osobiste i paszporty. Jednak w praktyce, w tym celu powszechnie stosowane są np. prawa jazdy, książeczki wojskowe lub nawet karty płatnicze, na których wydrukowane jest imię i nazwisko. Z tego powodu w podawanych w niniejszym raporcie danych o zastrzeżeniach uwzględniane są także te „dokumenty”. Ilekroć w niniejszym raporcie jest mowa o liczbie zastrzeżonych dokumentów tożsamości dane te dotyczą następujących rodzajów:

- ✓ dowody osobiste,
- ✓ paszporty,
- ✓ prawa jazdy,
- ✓ książeczki wojskowe,
- ✓ książeczki marynarskie,
- ✓ karty pobytu,
- ✓ dokumenty zagraniczne,
- ✓ dowody rejestracyjne.

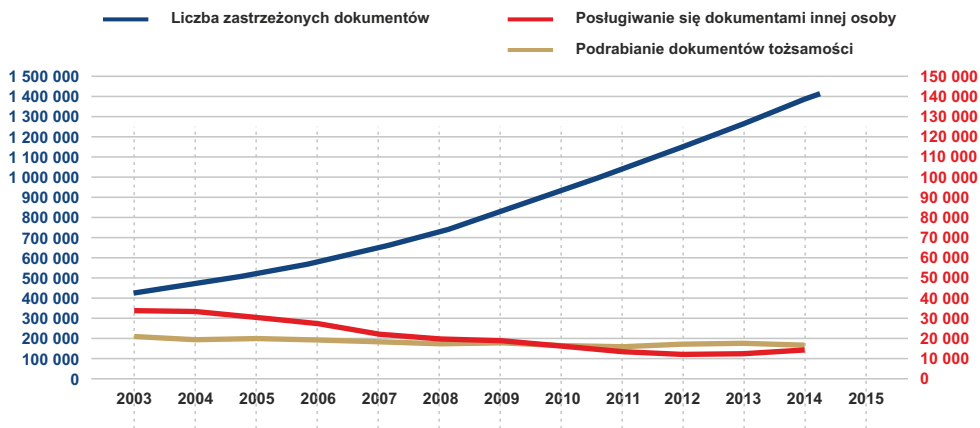
Odpowiadając na pojawiające się z Państwa strony pytania informujemy, że samych **dowodów osobistych i paszportów** w bazie danych Systemu DZ znajduje się **1 105 464 szt.**

Źródło: ZBP

Kwartał	Wielkość bazy	Wzrost bazy	Wzrost bazy
IV kwartał 2007	661 083		
I kwartał 2008	677 189	16 106	82 811
II kwartał 2008	693 202	16 013	
III kwartał 2008	717 479	24 277	
IV kwartał 2008	743 894	26 415	
I kwartał 2009	771 767	27 873	104 311
II kwartał 2009	802 835	31 068	
III kwartał 2009	827 129	24 294	
IV kwartał 2009	848 205	21 076	
I kwartał 2010	869 111	20 906	101 890
II kwartał 2010	892 616	23 505	
III kwartał 2010	921 318	28 702	
IV kwartał 2010	950 095	28 777	
I kwartał 2011	973 721	23 626	109 142
II kwartał 2011	1 000 712	26 991	
III kwartał 2011	1 032 330	31 618	
IV kwartał 2011	1 059 237	26 907	
I kwartał 2012	1 087 165	27 928	114 325
II kwartał 2012	1 116 385	29 220	
III kwartał 2012	1 148 216	31 831	
IV kwartał 2012	1 173 562	25 346	
I kwartał 2013	1 197 556	23 994	120 686
II kwartał 2013	1 226 471	28 915	
III kwartał 2013	1 260 796	34 325	
IV kwartał 2013	1 294 248	33 452	
I kwartał 2014	1 321 610	27 362	128 158
II kwartał 2014	1 354 431	32 821	
III kwartał 2014	1 390 501	36 070	
IV kwartał 2014	1 422 406	31 905	
I kwartał 2015	1 449 762	27 356	27 356
II kwartał 2015			
III kwartał 2015			
IV kwartał 2015			

Liczba zastrzeżonych dokumentów tożsamości oraz ogólna liczba przestępstw związanych z dokumentami

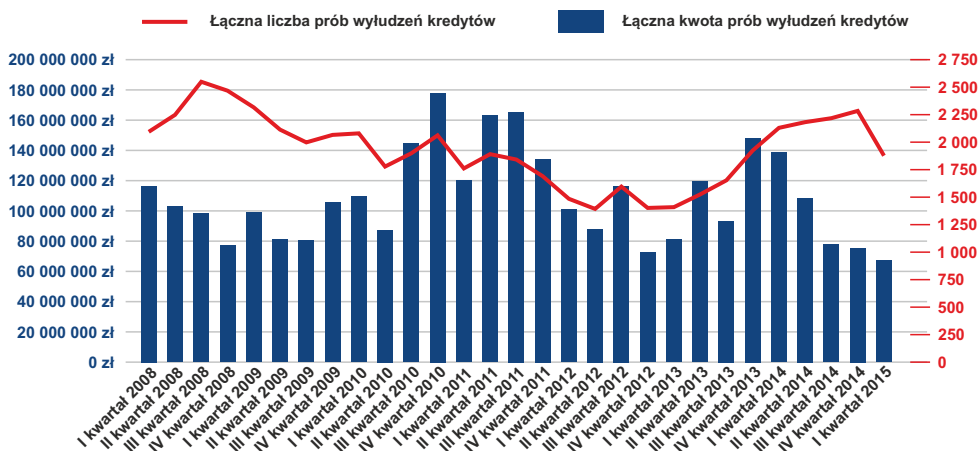

Rok	Posługiwanie się dokumentami innej osoby	Podrabianie dokumentów	Liczba zastrzeżonych dokumentów
2003	33 775	20 949	436 779
2004	33 350	19 358	480 006
2005	30 391	19 937	530 863
2006	27 322	19 217	590 694
2007	22 087	18 319	661 083
2008	19 729	17 340	743 894
2009	18 854	17 804	848 205
2010	16 155	16 427	950 095
2011	13 423	15 888	1 059 237
2012	12 078	17 148	1 173 562
2013	12 415	17 579	1 294 248
2014	14 280	16 652	1 422 406
III 2015			1 449 762

Źródło: www.policja.pl, ZBP

Łączna liczba i kwota udaremnionych prób wyłudzeń kredytów

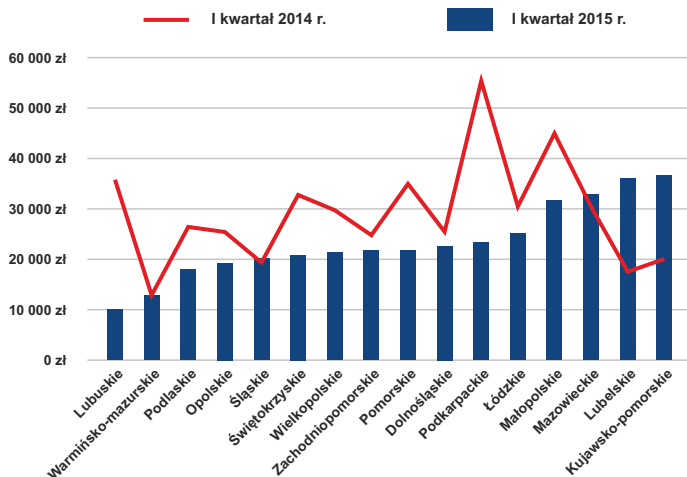

Kwartał	Wnioskowana kwota	Rocznie	Liczba prób wyłudzeń	Rocznie
I kwartał 2008	116 420 349 zł	394 865 445 zł	2 094	9 359
II kwartał 2008	103 060 888 zł		2 248	
III kwartał 2008	98 251 185 zł		2 549	
IV kwartał 2008	77 133 023 zł		2 468	
I kwartał 2009	98 817 194 zł	365 440 270 zł	2 316	8 494
II kwartał 2009	80 888 801 zł		2 114	
III kwartał 2009	80 215 420 zł		1 998	
IV kwartał 2009	105 518 855 zł		2 066	
I kwartał 2010	109 756 824 zł	519 488 544 zł	2 080	7 819
II kwartał 2010	87 362 489 zł		1 778	
III kwartał 2010	144 353 966 zł		1 899	
IV kwartał 2010	178 015 265 zł		2 062	
I kwartał 2011	120 158 521 zł	583 076 294 zł	1 761	7 185
II kwartał 2011	163 200 912 zł		1 891	
III kwartał 2011	165 445 101 zł		1 842	
IV kwartał 2011	134 271 760 zł		1 691	
I kwartał 2012	100 926 508 zł	378 030 533 zł	1 485	5 876
II kwartał 2012	88 075 760 zł		1 393	
III kwartał 2012	116 465 638 zł		1 596	
IV kwartał 2012	72 562 627 zł		1 402	
I kwartał 2013	81 067 319 zł	441 957 941 zł	1 409	6 511
II kwartał 2013	119 449 501 zł		1 525	
III kwartał 2013	93 279 254 zł		1 653	
IV kwartał 2013	148 222 481 zł		1 924	
I kwartał 2014	138 403 552 zł	400 425 897 zł	2 130	8 814
II kwartał 2014	108 536 814 zł		2 182	
III kwartał 2014	77 993 672 zł		2 218	
IV kwartał 2014	75 491 859 zł		2 284	
I kwartał 2015	67 259 553 zł	67 259 553 zł	1 877	1 877
II kwartał 2015				
III kwartał 2015				
IV kwartał 2015				

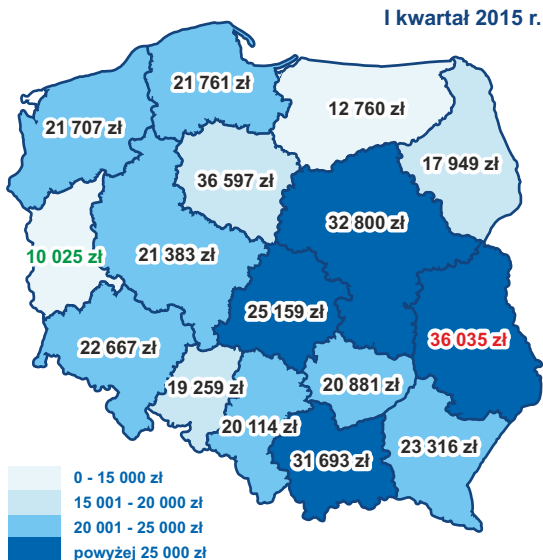
Źródło: Opracowanie ZBP, na podstawie danych Biura Informacji Kredytowej S.A.

Średnia kwota udaremnionych prób wyłudzeń kredytów

Województwo	I kw. 2014	I kw. 2015
Lubuskie	35 779 zł	10 025 zł
Warmińsko-mazurskie	12 892 zł	12 760 zł
Podlaskie	26 425 zł	17 949 zł
Opolskie	25 416 zł	19 259 zł
Śląskie	19 365 zł	20 114 zł
Świętokrzyskie	32 763 zł	20 881 zł
Wielkopolskie	29 744 zł	21 383 zł
Zachodniopomorskie	24 784 zł	21 707 zł
Pomorskie	34 968 zł	21 761 zł
Dolnośląskie	25 472 zł	22 667 zł
Podkarpackie	55 405 zł	23 316 zł
Łódzkie	30 474 zł	25 159 zł
Małopolskie	44 978 zł	31 693 zł
Mazowieckie	30 441 zł	32 800 zł
Lubelskie	17 539 zł	36 035 zł
Kujawsko-pomorskie	20 052 zł	36 597 zł
Średnia ogólnopolska	28 468 zł	25 316 zł

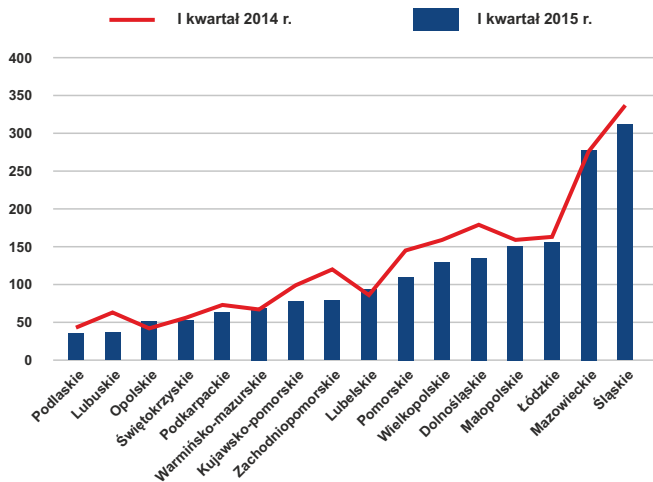

Źródło: Opracowanie ZBP, na podstawie danych Biura Informacji Kredytowej S.A.

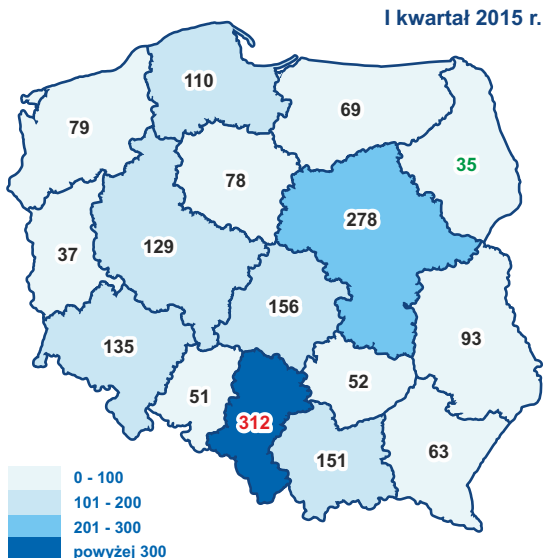
Przy wyliczeniu zostały odrzucone najbardziej ekstremalne wyniki (największe kwoty przekraczające 500 000 zł), które mogły w znaczny sposób wpłynąć na średnią kwotę udaremnionych prób wyłudzeń w poszczególnych województwach.

Liczba udaremnionych prób wyludzeń

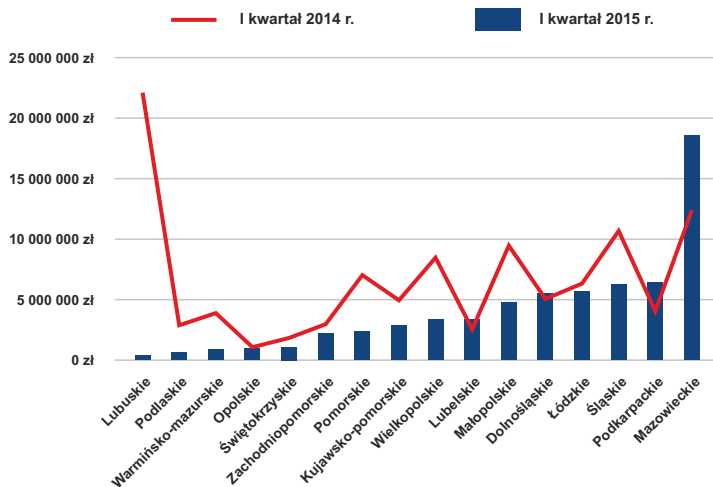
Województwo	I kw. 2014	I kw. 2015
Podlaskie	43	35
Lubuskie	63	37
Opolskie	42	51
Świętokrzyskie	56	52
Podkarpackie	73	63
Warmińsko-mazurskie	67	69
Kujawsko-pomorskie	99	78
Zachodniopomorskie	120	79
Lubelskie	86	93
Pomorskie	145	110
Wielkopolskie	159	129
Dolnośląskie	179	135
Małopolskie	159	151
Łódzkie	163	156
Mazowieckie	276	278
Śląskie	337	312
Srednia ogólnopolska	133	134

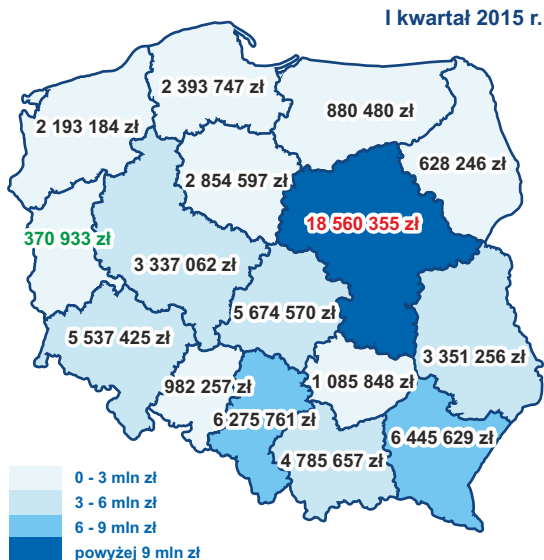
Źródło: Opracowanie ZBP, na podstawie danych Biura Informacji Kredytowej S.A.

Łączna kwota udaremnionych prób wyłudzeń

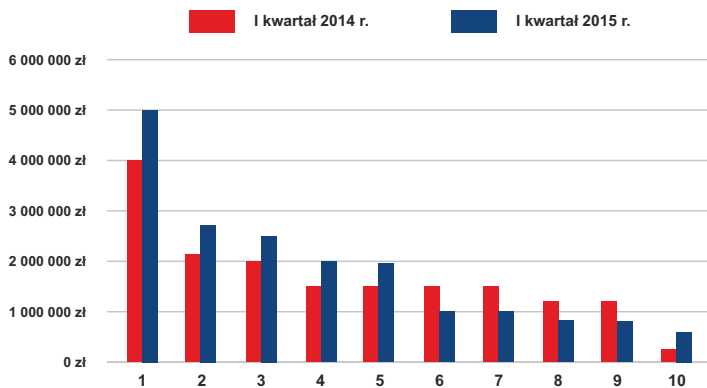
Województwo	I kw. 2014	I kw. 2015
Lubuskie	22 110 091 zł	370 933 zł
Podlaskie	2 883 445 zł	628 246 zł
Warmińsko-mazurskie	3 887 250 zł	880 480 zł
Opolskie	1 067 507 zł	982 257 zł
Świętokrzyskie	1 834 749 zł	1 085 848 zł
Zachodniopomorskie	2 974 095 zł	2 193 184 zł
Pomorskie	7 028 488 zł	2 393 747 zł
Kujawsko-pomorskie	4 945 094 zł	2 854 597 zł
Wielkopolskie	8 469 904 zł	3 337 062 zł
Lubelskie	2 546 278 zł	3 351 256 zł
Małopolskie	9 466 575 zł	4 785 657 zł
Dolnośląskie	5 055 136 zł	5 537 425 zł
Łódzkie	6 331 242 zł	5 674 570 zł
Śląskie	10 681 467 zł	6 275 761 zł
Podkarpackie	4 044 598 zł	6 445 629 zł
Mazowieckie	12 399 195 zł	18 560 355 zł
Średnia ogólnopolska	8 650 222 zł	4 203 722 zł

Źródło: Opracowanie ZBP, na podstawie danych Biura Informacji Kredytowej S.A.

Największe kwoty prób wyłudzeń kredytów

Lp.	Województwo	Kwota
1.	lubuskie	4 000 000 zł
2.	wielkopolskie	2 129 771 zł
3.	warmińsko-mazurskie	2 000 000 zł
4.	kujawsko-pomorskie	1 500 000 zł
5.	kujawsko-pomorskie	1 500 000 zł
6.	śląskie	1 500 000 zł
7.	śląskie	1 500 000 zł
8.	wielkopolskie	1 200 000 zł
9.	podlaskie	1 200 000 zł
10.	warmińsko-mazurskie	250 000 zł

Lp.	Województwo	Kwota
1.	podkarpackie	5 000 000 zł
2.	mazowieckie	2 720 000 zł
3.	dolnośląskie	2 500 000 zł
4.	mazowieckie	2 000 000 zł
5.	mazowieckie	1 962 443 zł
6.	łódzkie	1 000 000 zł
7.	mazowieckie	1 000 000 zł
8.	mazowieckie	831 519 zł
9.	łódzkie	800 000 zł
10.	wielkopolskie	600 000 zł

Źródło: Opracowanie ZBP, na podstawie danych Biura Informacji Kredytowej S.A.

Prawdziwe historie

(źródło www.policja.pl)

Uważajmy na oszustów

5 stycznia 2015 r.

Dziś przed południem dyżurny KMP w Lublinie otrzymał 8 zgłoszeń o próbach wyłudzenia pieniędzy metodą na „wnuczka”. Dzwoniące osoby podawały się za członków rodziny i twierdziły, że brały udział w wypadku komunikacyjnym. W jednej sytuacji kobieta podając się za córkę, przekonywała, że pożyczyła od koleżanki dużą sumę pieniędzy i teraz musi je pilnie zwrócić. Na szczęście w żadnym z tych przypadków oszustom nie udało się osiągnąć zamierzonego celu. Osoby wykazały się czujnością i nie dały się nabrać.

Dyżurny KMP w Lublinie dziś przed południem w zaledwie godzinę otrzymał 8 zgłoszeń o próbach wyłudzenia pieniędzy metodą na tzw. wnuczka. We wszystkich przypadkach scenariusz był niemal identyczny. Sprawca podając się za syna lub wnuczka oświadczał, że spowodował wypadek drogowy i żeby uchronić się od konsekwencji karnych, pilnie potrzebuje gotówki. W jednym przypadku kobieta podając się za córkę twierdziła, że pożyczyła od koleżanki dużą sumę pieniędzy i teraz nie ma ich jak zwrócić. Przy tym, by nie dać się rozpoznać po głosie, udawała, że jest chora na zapalenie krtani. Na szczęście rozwaga i rozsądek uchroniły starsze osoby od przekazania pieniędzy przestępcom. Podejrzewając, że mają do czynienia z oszustami, w celu upewnienia się, sami dzwonili do swoich krewnych. Później o fakcie zaistnienia przestępstwa powiadomili Policję.

Funkcjonariusze z KMP w Lublinie poszukują oszustów i po raz kolejny apelują o rozwagę i rozsądek w kontaktach z nieznanymi. Tego typu przestępcy wykorzystują ludzką ufność, otwartość i szczerą intencję. Ich pomysłowość i przebiegłość jest nieograniczona. Ofiarami oszustów najczęściej padają osoby starsze.

Pamiętaj!

Nigdy nie przekazuj pieniędzy ludziom, których nie znasz. Zawsze potwierdzaj „prośbę o pomoc”, kontaktując się osobiście z członkami rodziny. Gdy ktoś dzwoni w takiej sprawie lub pojawia się podejrzenie, że to może być oszustwo, koniecznie powiadom Policję (tel. 997 lub 112).

Prawdziwe historie

(źródło www.policja.pl)

Odpowie za wyłudzenie z banku ponad ćwierć miliona złotych **12 lutego 2015 r.**

Nawet do 10 lat pozbawienia wolności może grozić mężczyźnie ustalonemu i zatrzymanemu przez lubińskich policjantów, a podejrzanemu o wyłudzenie z jednego z banków ponad 250 tys. złotych. W tym celu, na podstawie sfałszowanych dokumentów, mężczyzna składał w banku wnioski o udzielenie kredytów na osoby, które w rzeczywistości nie miały nawet pojęcia, że stały się kredytobiorcami. Zatrzymany został już tymczasowo aresztowany na trzy miesiące.

Funkcjonariusze Wydziału dw. z Przystępnością Gospodarczą Komendy Powiatowej Policji w Lubinie, w wyniku pracy operacyjnej oraz na podstawie zebranych informacji, natrafili na ślad oszusta. Z ich ustaleń wynikało, że podejrzewany mężczyzna mógł w nielegalny sposób zaciągnąć kredyty w jednym z banków na kwotę ponad 250 tysięcy złotych. W tej sprawie zatrzymali 30-letniego legniczanina.

W trakcie czynności, prowadzonych wraz z lubińską prokuraturą, policjanci ustalili, że zatrzymany mężczyzna założył działalność gospodarczą na terenie Lubina. Zgodnie ze zgłoszeniem miała ona polegać na sprzedaży towarów. Po skompletowaniu stosownych dokumentów i uwiarygodnieniu swojej działalności, sprawca przystąpił do działania.

W tym celu, na podstawie sfałszowanych dokumentów, mężczyzna składał w banku wnioski o udzielenie kredytów na osoby, które w rzeczywistości nie miały nawet pojęcia, że stały się kredytobiorcami. Jak ustalili policjanci, do chwili zatrzymania podejrzany w ten sposób wyłudził z banku kwotę ponad 250 tysięcy złotych.

Policjanci wraz z prokuraturą w dalszym ciągu szczegółowo wyjaśniają wszystkie okoliczności tej sprawy oraz nie wykluczają kolejnych zatrzymań. Na wniosek prokuratury, sąd zastosował już wobec zatrzymanego środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na 3 miesiące.

W związku z tym, że zatrzymany mężczyzna swoją działalnością naraził bank na straty w mieniu o znacznej wartości, w chwil obecnej może mu grozić kara pozbawienia wolności nawet do lat 10.

Prawdziwe historie

(źródło www.policja.pl)

Policjanci rozbili grupę oszustów

24 lutego 2015 r.

Policjanci z żywieckiej komendy rozbili grupę oszustów. W sprawie zatrzymano 4 osoby w wieku od 21 do 26 lat. Wszyscy są mieszkańcami powiatu żywieckiego. Grupa zajmowała się wyłudzeniem pożyczek i kredytów na szkodę banków i instytucji finansowych. Oszuści usłyszeli łącznie ponad 40 zarzutów. Za popełnione przestępstwa oszustom grozi kara nawet do 8 lat więzienia.

Policjanci z wydziału zajmującego się zwalczaniem przestępczości gospodarczej już od kilku miesięcy pracują nad sprawą oszustw kredytowych. Jak wynika z materiałów sprawy, w okresie od czerwca do listopada ubiegłego roku, grupa osób zajmowała się wyłudzeniem pożyczek i kredytów na szkodę różnych banków i instytucji finansowych. Ponadto dokonywali zakupu towarów w systemie ratałnym, po czym nie wywiązywali się z tak zaciągniętego zobowiązania finansowego. Sprawcy popełniali te przestępstwa podając nieprawdziwe oświadczenia, co do swojego miejsca zatrudnienia i osiąganych dochodów oraz wykorzystując dane personalne innych osób. Zaciągali w ten sposób pożyczki i kredyty w wysokości od 400 do nawet 8 tys. zł.

W sprawie zatrzymano już 4 osoby w wieku od 21 do 26 lat. Wszyscy zatrzymani są mieszkańcami powiatu żywieckiego. łącznie śledczy przedstawili im ponad 40 zarzutów oszustw. W stosunku do dwóch zatrzymanych żywiecki prokurator zastosował policyjny dozór. Policjanci na poczet przyszłych kar i roszczeń zabezpieczyli mienie jednego z zatrzymanych w wysokości 14 tys. zł. Śledczy odzyskali też część pochodzącego z oszustw mienia w postaci sprzętu komputerowego oraz RTV. Sprawa jest rozwojowa.

Prawdziwe historie

(źródło www.policja.pl)

Falszywy policjant próbował wyłudzić pieniądze

27 marca 2015 r.

Mieszkanka Bliznego mogła paść ofiarą oszustwa metodą "na policjanta". Kobieta wpuściła do swojego domu mężczyznę podającego się za funkcjonariusza Policji, który rzekomo poszukiwał fałszywych pieniędzy. Przestrzegamy przed tego typu zachowaniami i apelujemy o ostrożność w kontaktach z nieznanymi.

W środę, około godz. 11, dyżurny brzozowskiej komendy odebrał telefoniczne zgłoszenie o próbie oszustwa na jednej z mieszkańek Bliznego. Na miejsce skierował patrol. Policjanci w rozmowie ze zgłaszającą ustalili, że mężczyzna podający się za policjanta chciał aby okazała mu wszystkie pieniądze, jakie posiada w domu. Jak dodała, pokazał kartkę z napisem „Policja” sugerując, że jest to legitymacja służbowa.

Dodał, że powodem jego wizyty jest rzekome posiadanie przez kobietę fałszywych pieniędzy. Myśląc, że ma do czynienia z prawdziwym funkcjonariuszem, 65-letnia mieszkanka Bliznego pokazała mężczyźnie banknoty. Prawdopodobnie okazana kwota nie była zadowalająca dla „policjanta” i stwierdził, że te akurat są prawdziwe i nie będzie ich zatrzymywał. Wychodząc z domu dodał, że jeszcze dziś do kobiety zgłosi się inny policjant celem sporządzenia z tej wizyty odpowiedniego protokołu.

Po zebraniu wszelkich informacji policjanci rozpoczęli poszukiwania fałszywego funkcjonariusza, lecz nie napotkali mężczyzny odpowiadającego podanemu rysopisowi.

Policja przypomina, że metoda „na policjanta” to w ostatnim okresie czasu najbardziej popularna forma wyłudzenia pieniędzy przez oszustów. Pamiętajmy, że możemy sprawdzić to czy faktycznie rozmawiamy z prawdziwym funkcjonariuszem, dzwoniąc do najbliższej jednostki Policji. Wymagajmy więc okazania legitymacji służbowej w sposób umożliwiający odczytanie imienia i nazwiska oraz numeru identyfikacyjnego policjanta.

**W Polsce jest ponad 35 mln
kart bankowych.
Gdzie zadzwonisz,
gdy stracisz swoją?**

(+48) 828 828 828

**Wiele banków.
Jeden numer do zastrzegania kart.**

Zapamiętaj i zapisz.

zastrzegam.pl

SYSTEM ZASTRZEGANIA KART

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

System powstał dzięki zaangażowaniu:

NBP

Narodowy Bank Polski

Partnerzy:

VISA

System Zastrzegania Kart to rozwiązanie pozwalające na szybkie zastrzeżenie karty płatniczej nawet jeśli nie znamy numeru do banku.

Kluczowym elementem systemu jest zautomatyzowana infolinia IVR, wykorzystująca technologię rozpoznawania mowy. Portal głosowy przekierowuje posiadacza karty do właściwej infolinii wydawcy w celu zastrzeżenia karty.

Nowe dowody osobiste

1 marca 2015 roku weszła w życie ustawa z 6 sierpnia 2010 roku o dowodach osobistych, która reguluje obligatoryjny zakres elementów zamieszczanych w dowodzie osobistym

Katalog danych uległ znaczącym zmianom i zgodnie z zamysłem ustawodawcy nowy dokument identyfikujący obywatela powinien zawierać przede wszystkim dane związane z jego tożsamością. Dlatego też zrezygnowano z zamieszczania danych, które podlegały subiektywnej ocenie osoby ubiegającej się o wydanie dokumentu i dotyczyły fizjonomii. Wzięto pod uwagę niejednoznaczność percepcję w zakresie określania koloru oczu – którego określenie zależy np. od oświetlenia. Kolejną cechą, która chociażby ze względów zwyczajowych podlegała zmianom na korzyść był wzrost. Jako ciekawostkę warto przytoczyć fakt, iż w dawnych dowodach „księżeczkowych” wzrost był określany progowo, tzn. dla odpowiednich przedziałów nadawano mu opis: niski, średni lub wysoki.

W zamian, ustawodawca ujedynolocił dla obowiązujących dokumentów tożsamości sposób prezentacji wizerunku i w nowych dowodach obowiązuje fotografia wykonana „na wprost”, taka sama jaką obecnie stosuje się w paszportach. Wizerunek powinien spełniać rygory zdjęcia biometrycznego. Dodatkowo, na nowym dowodzie osobistym wizerunek występuje trzykrotnie – dwa razy na awersie (pełnowymiarowe oraz powtórzona miniatura w prawym dolnym rogu) i raz na rewersie – również miniatura, pod tłem dokumentu.

Najważniejszą jednak zmianą, która wywołuje wiele dyskusji jest usunięcie danych adresowych (adresu zameldowania) oraz wzoru podpisu. Zmiany zaproponowane przez ustawodawcę są szeroko komentowane i argumentowane na wiele sposobów.

Zmiany są tłumaczone tym, iż pominięcie danych adresowych wyeliminuje uciążliwość związaną z obowiązkiem aktualizowania danych. Dotychczas, każdorazowa zmiana adresu zameldowania wymuszała na posiadaczu wymianę dowodu, która wiązała się z dodatkowymi kosztami oraz czasem. Dodatkowo, zaktualizowany dokument posiadał zupełnie inne parametry identyfikacyjne (seria i numer, data ważności, niekiedy również organ wydający) – i te z kolei również należało zaktualizować – przede wszystkim bankach lub innych instytucjach finansowych.

Wskazać należy, iż brak informacji o zameldowaniu, związany jest z całkowitym zniesieniem obowiązku meldunkowego i stanowi wstęp do nowej rzeczywistości, w której znajdziemy się od początku przyszłego roku.

Przypadkiem skrajnym, choć również przytaczanym w dyskusjach jest np. sytuacja, w której osoba stała się ofiarą napadu w efekcie czego traci torebkę, w której znajdowały się dokumenty wraz z kluczami do mieszkania. Nie trudno wyobrazić sobie jak łatwym staje się wówczas jego rabunek.

Warto wspomnieć, że nawet w starych dowodach zdarzały się sytuacje, gdzie nie podawano danych adresowych, np. przypadek osoby posiadającej obywatelstwo polskie, ale przebywającej na stałe poza granicami kraju lub osoby przebywające na terenie Polski, ale nie posiadające zameldowania.

Będzie trudniej?

W obecnym stanie prawnym adres zamieszkania i adres zameldowania powinny być takie same – zgodnie z treścią artykułu 25 Kodeksu Cywilnego, który mówi że: *Miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu.* W związku z tym, umieszczony dotychczas na dowodach adres zameldowania stanowił podstawowe oraz łatwo dostępne źródło weryfikacji danych w przypadku osób fizycznych nawiązujących relację z bankiem lub wnioskujących o kredyt.

Pomimo tego wymogu, szczególnie w ostatniej dekadzie, międzyregionalna migracja zarobkowa spowodowała, że adres korespondencyjny mógł być zmieniany kilka razy w roku. Stały pozostawał natomiast adres zameldowania i dzięki temu stanowił znaczną pomoc w przypadku konieczności ustalenia pobytu osoby. Często tylko w ten sposób można było nawiązać kontakt z klientem – co miało szczególne znaczenie np. w procesie windykacyjnym. W związku z wprowadzonymi wymogami ustawowymi, w celu spełnienia obowiązków nałożonych na banki, niektóre z nich zdecydowały pobierać oświadczenia dotyczące adresów klientów. W sytuacjach gdy klientowi nadano podwyższony poziom ryzyka (wynikający z określonego profilu klienta) lub innych wyjątkowych przypadkach Generalny Inspektor Informacji Finansowej dopuszcza aby ustalenie adresu odbywało się w oparciu o inne źródła informacji i dokumenty, w tym także informacje publicznie dostępne. Z uwagi na to, iż nie precyzuje się o jakie dokumenty chodzi mogą to być np. polisy, aktualne faktury za media, dokumenty poświadczające opłatę podatku itp. Co więcej, dane pozyskane w opisany sposób, zgodnie z opinią GIIF mogą być wprowadzane do rejestru transakcji.

Kolejnym aspektem jest przyjęte podejście banków w przypadku nawiązywania relacji kredytowych. W celu dochowania należytej staranności, rozsądne byłoby utrzymanie w wewnętrznych przepisach oraz politykach kredytowych zapisu,

zgodnie z którym klient ubiegający się o kredyt musi posiadać adres zameldowania. Podobnie jak z wymogami nałożonymi wobec banków, również w przypadku wnioskowania o produkt kredytowy przez klienta posiadającego nowy dowód osobisty, weryfikacja posiadania adresu zameldowania powinna być dokonana na podstawie oświadczenia klienta.

W przypadku gdy podczas procesowania wniosku kredytowego pojawią się wątpliwości co do wiarygodności złożonego oświadczenia (lub stwierdzenia, że podany adres jest błędny) zasadnym wydaje się prośba o przedłożenie przez klienta zaświadczenia właściwego urzędu potwierdzającego posiadanie meldunku.

Ewa Pokarowska
Ekspert ds. Compliance w Banku BGŻ

Nowe dowody osobiste

Wprowadzenie przez ustawodawcę nowych dowodów osobistych z początkiem marca br. niesie dla banków szereg trudności związanych z dokładną identyfikacją jego posiadacza. W naszej ocenie, brak podstawowych danych, takich jak adres zameldowania, wzrost, kolor oczu czy też skan podpisu posiadacza, będzie niewątpliwie utrudniało identyfikację klienta banku zwłaszcza w procesie związanym z weryfikacją prowadzoną przy wnioskach o kredyt lub zakładanie produktów depozytowych.

Brak tak ważnego elementu jak podpis klienta w nowym dowodzie osobistym budzi także wiele obaw pod kątem ewentualnych oszustw i prób wyłudzeń. Obawiamy się, że przy nowym dowodzie osobistym przestępca, który chce posłużyć się skradzionym dowodem musi jedynie uprawdopodobnić swój wygląd do posiadacza dowodu. Taka cecha osobista jak wzrost, której obecnie nie znajdziemy w nowym dowodzie osobistym ma dla pracownika banku obsługującego bezpośrednio klienta bardzo duże znaczenie pod kątem ewentualnych rozbieżności pomiędzy fizycznymi cechami osoby a danymi, które do obecnej chwili były widoczne w dowodzie osobistym.

W dłuższej perspektywie, wpływ wprowadzenia nowego wzorca dowodów osobistych, będą miały zmiany do obecnych procedur i regulacji wewnętrznych, które będą uwzględniały konieczność przedkładania przez klienta oświadczenia co do danych, które do tej pory były umieszczane w dowodzie osobistym w szczególności o adresie zamieszkania. Nowy dokument tożsamości ma również zupełnie inny wzór, są na nim też nowe zabezpieczenia co oczywiście dla banków wiąże się z dodatkowymi kosztami przeszkolenia pracowników obsługujących klientów.

Jakub Kłoczewski
Dyrektor Departamentu Marketingu

Centrum Informacji Gospodarczej
www.cigi.pl

INFORMACJA

Źródło sukcesu w biznesie

Pokazujemy, jak wykorzystać wiedzę o historii płatniczej i kredytowej własnej, kontrahentów i konkurencji

Rozwiązujemy problemy udostępniając:

- skuteczne, efektywne i szybkie metody windykacji należności
- wiedzę o budowaniu pozytywnej historii kredytowej
- źródła niezbędnych informacji do zarządzania ryzykiem
- możliwość sprawdzania dokumentów tożsamości

Rozpocznij współpracę z liderami rynku informacji:

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

BIURO INFORMACJI KREDYTOWEJ

www.cigi.pl

Kampania Informacyjna Systemu DOKUMENTY ZASTRZEŻONE - „infoDOK - Raport o dokumentach - I kwartał 2015 r.”

Opracowanie Raportu:

Centrum Prawa Bankowego i Informacji Sp. z o.o., Dział Marketingu, ul. Kruczkowskiego 8, 00-380 Warszawa

Grzegorz Kondek

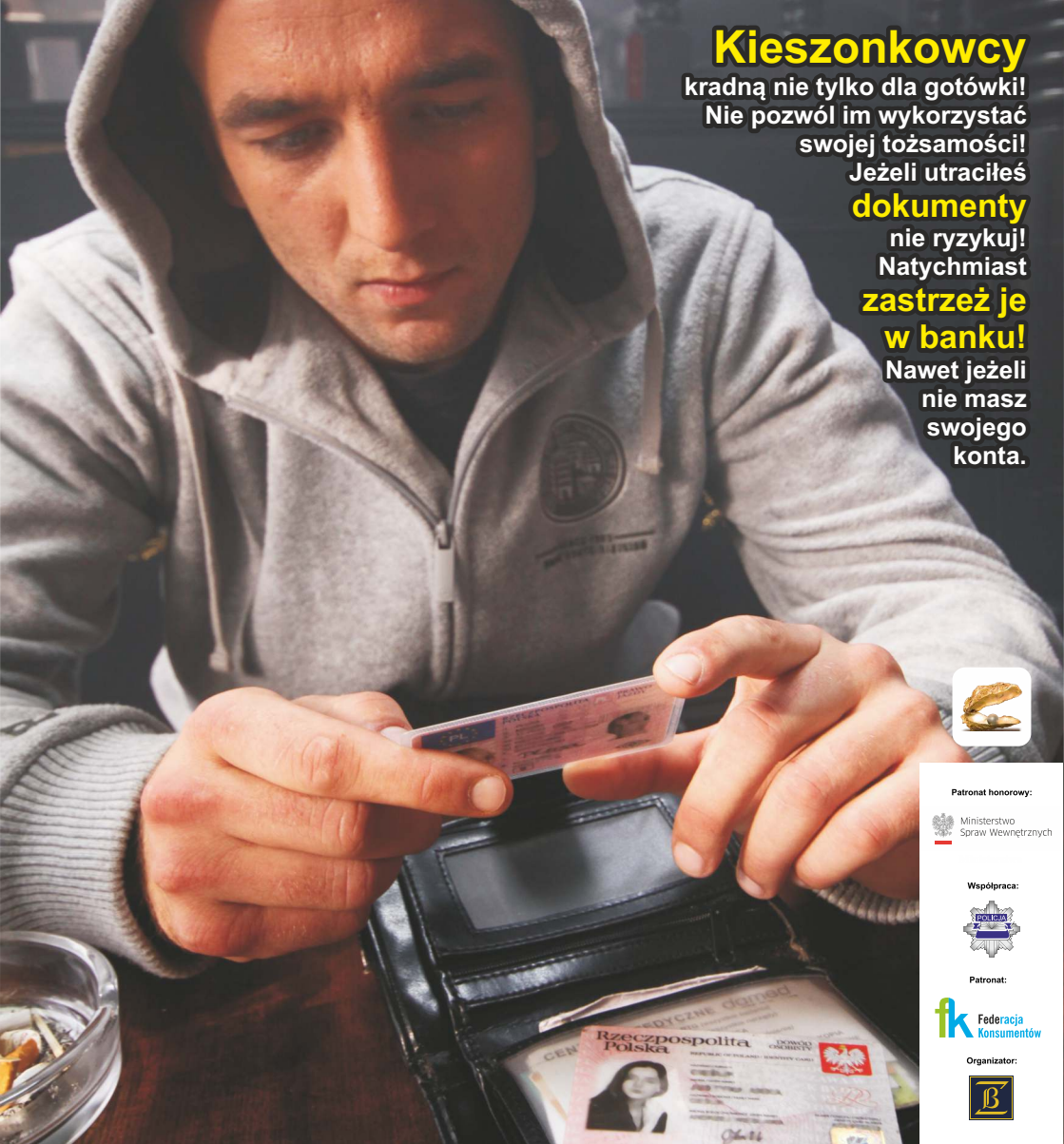
tel. (22) 48 68 426

e-mail: grzegorz.kondek@cpb.pl

Aleksandra Wierzejska

tel. (22) 48 68 426

e-mail: aleksandra.wierzejska@cpb.pl

Kieszonkowcy

kradną nie tylko dla gotówki!
 Nie pozwól im wykorzystać
 swojej tożsamości!
 Jeżeli utraciłeś
dokumenty
 nie ryzykuj!
 Natychmiast
zastrzeż je
w banku!
 Nawet jeżeli
 nie masz
 swojego
 konta.

Patronat honorowy:

Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych

Współpraca:

Patronat:

Organizator:

Kampania Informacyjna Systemu DOKUMENTY ZASTRZEŻONE

System DZ to ogólnopolska baza danych zastrzeżonych dokumentów tożsamości. To ochrona przed wyłudzeniami dokonywanymi przy użyciu kradzionych i zagubionych dokumentów! UWAGA: Cały polski sektor bankowy powszechnie uczestniczy w Systemie DZ, a pokazane poniżej banki przystąpiły do dodatkowej, społecznej kampanii informacyjnej - stąd wynika ich szczególne wyróżnienie na tym materiale.

Banki zastrzegające dokumenty:

wszystkich osób

swoich klientów

Partnerzy Kampanii:

www.DokumentyZastrzezone.pl